

חוקים חדש

רעיונות נפלאים, חידושים, חזוקים, התעוררות, וסיפורים מדהימים

מתוכן הדברים הנאמרים בפני חברים מקשיבים
בשיעור השבועי בבית וזניץ
אשר חנני אלקים, זעירא דמן הבריא,
חלל באאמו"ר הרה"ג ר' משה גדליה ורטחיימר שליט"א

פרשת ויהי תשפ"ד

חלק ראשון

אנכי אעשה כדברך

גודל כוח השומע חרפתו ובולם את פיו

ואני נתתי לך שכס אחד על אחיך

בני הם אשר נתן לי אלקים בזה

גדול המלבין שיניים לחברו

הזהירות מנגיעות אישיות

מתוקים מדבש

רעיונות נפלאים, חידושים, חיזוקים, התעוררות, וסיפורים מדהימים

תוכן הדברים הנשמעים השבוע

בקו מתוקים מדבש

1. מה הפשט בדברי רש"י שיעקב נתן ליוסף את הבכורה שהוא לקח מידי עשו, והרי זה היה הבכורה של בית יצחק, ואילו הוא נתן לו את הבכורה של ראובן?
2. יוסף משלנו נתנו לו, שבזכות שלא מנע עצמו מלהיכנס להתמודד עם הסכנות של שכם הוא זכה לקבלה במתנה.
3. החכם לעולם לא מתיימש ונלחם גם כשנראה שאפסה כל תקוה.
4. מה נתינת טעם הוא שלא יזכירו את שמו של יעקב במעשה זימרי ובמחלוקת קורח כי' באפס הרבו איש ובו' וכי אם לא טעם זה הוא כן היה רוצה שיזכירו שמו? ובכלל מה מקום לבקשה זו כאן, וכי הם כותבים את התורה?
5. מו' שפוגע בזולת כאשר אינו נקי בעצמו לבגרי מענין זה ומגביעה אישית סופו שהוא עצמו או צאצאיו יכשלו בדבר זה עצמו.
6. בני הם למרות אשר אינם הולכים בדרך ה' רח"ל שכן הם אשר נתן ל' אלקים בזה המצב, ובהדי כבשי דרחמנא למה ל'.
7. עיני ישראל לא יוכלו לראות שום רע מ-מידת- זקן מלא רחמים, והדרך להציל הנוער הוא על ידי קירוב וחייבוק והרעפת חום ואהבה.
8. למה בירך יעקב כל אחד בנפרד מאחר וממילא כללן יחד לאחמ"כ?
9. קבורת רחל עלי דרך זה כשכר טוב לפעולתך או עונש על שלזלה במשכב הצדיק?, -משיעור יום ג' ויחי פ"ד בב"ח בלינסון

טַעֲמוּ וְרֵאוּ כִּי מְתוֹק הוּא

0733.645.225

אנכי אעשה כדברך

שבועה אלא רק בגלל דברך בלבד, כדי שלא יצא חלילה זלזול בכבוד אביו כאילו ללא שבועה לא ימלא דברו.

ואין זה נקרא שלא מילא אחר ציווי אביו, שכן מאחר שהבין שכוננת אביו היא רק בכדי להבטיח שיהיה לו מחוייבות כלפי עצמו לעשות זאת, הרי שאין הכוונה דוקא לשבועה, אלא כל שמביא למחוייבות זו סגי ליה בכך, ולכן אמר שבודאי ללא שום ספק אנכי מחוייב ואעשה כדברך לבד גם ללא שבועה.

ג) וקבור את אביך כאשר השביעך
 אבל יעקב אבינו אמר לו מ"מ השבעה לי ומפרש הרמב"ן שבאמת לא היה יעקב חושד בצנו הלדיק האהוב לו שימרה על מצוות אביו ועל הדבר אשר הצטווה ואמר אנכי אעשה כדברך, אבל עשה כן לחזק הענין צעניי פרעה, אולי לא יתן לו רשות להפרד ממנו ויאמר לו שלח את אחיך ואת עבדיך ויעלוהו שם, או שיחפוז פרעה שיקבר הנציב בצלחו לכבוד להם ולזכות, ולכן השציעו, כי לא יהיה נכון להעצירו על שצועתו, וכן היה הדבר כמו שאמר עלה וקבור את אחיך כאשר השציעך. ובמ"ש רש"י שם שזה היה כוונתו שרק בגלל שהשביעך ואם לא בשביל השבועה לא הייתי מניחך, אבל ירא לומר עצור על השבועה, שלא יאמר אם כן עצור על השבועה שנסצעתה לך וכו'.

גודל הכוח של השומע חרפתו וכולם את פיו

לעזרה לצנייה כשיגלה אותם נצוראדן, והיו עוזרים דרך שם, יאלת רחל על קצרה וצוכה ומצקשת עליהם רחמים, שנאמר קול צרמה נשמע רחל מצכה על צניה וגו', והקצ"ה משיבה יש סכר לפעולתך נאם ה' ושצו צנים לגבולם, הנה עולה מדבריו כאן שזה היה דבר טוב ושכר לרחל על פעולותיה, ולכאורה זה סותר את דברי הב"ר שהביא רש"י בפר' ויצא במעשה של הודואים וי

או למה לא עשה יוסף מיד כפי שנתבקש עד שהוצרך יעקב לבקשו בשנית

אי' בפרשתו שלפני הסתלקות יעקב אבינו ע"ה שלח לקרוא את בנו יוסף שהיכולת בידו ויאמר לו אם לא מצאתי חן בעיניך שים נא ידך תחת רגלי - ומפרישי והשבע - ועשית עמדי חסד ואמת אל נא תקברני במצרים: ושכבתי עם אבותי וינשאחזקי ממצרים ויקברתני בקברתם ויאמר אנכי אעשה כדברך: ללא שבועה, ולכן הוצרך יעקב לבקש שוב ויאמר השבעה לי ורק אז וישבע לו, ולכאורה תמוה הוא למה באמת היה צריך לבקש ממנו פעמיים על הדבר ומדוע לא עשה יוסף מיד כפי שנתבקש להישבע על כך, עד שהוצרך יעקב לבקשו בשנית השבעה לי ורק אז נשבע יוסף.

ונראה שבתחילה הבין יוסף שהסיבה בגללה מבקש יעקב שישבע הוא בגלל שהוא חושש שללא שבועה יתרושל יוסף במילוי בקשתו ולא ירגיש כ"כ שהוא חייב למלא הבקשה ולכן מבקשו להישבע בכדי שזה יכריחו למלא הבקשה,

ד) אנכי בודאי אעשה כדברך גם ללא שבועה

ויוסף הבין שמצב כזה הוא זלזול בקיום מצוות כיבוד אב, ולכן אמר, אבי רחומי, ח"ו לא יעלה על הדעת כלל חשש בזה, ואין צורך כלל בשבועה, שכן ללא ספק בוודאי כדברך כן אעשה גם ללא

ז) מה הסיבה שבגללה לא נקברה רחל במערת המכפלה

כתב רש"י בפרשתו עה"פ ויאני בבאי מפדן מתה עלי רחל בארץ פנעו בדרך בעוד קברת ארץ לבא אפרתה ואקברה שם בדרך אפרתה הוא בית לחם: - ואקברה שם - ולא הולכתיה אפילו לצנית לחם להכניסה לארץ, וידעתי שיש בלצד עלי תרעומת, אבל לע כך שעל פי הדבור קצרתיה שם, שתהא

יעקב הרי שוב אין לה בהם צורך כלל, אלא לכאורה צריך לומר שבתחילה באמת לא נתכוונה לתת לה תמורה גדולה זו, אולם בשומעה את דברי לאה 'המעט קחוךך את אישי' שמזה נראה שהיא מרגישה שבעצם היא עיקר אשתו של יעקב ורחל נכנסה להיות צרתה וזוהי היא לקחה ממנה את אישה, לכן היות שלא רצתה שתעלה לאה על דעתה כלל מה היה מחשבתה של רחל מתחילה וכאילו היה לה הו"א לחשוב שמגיע לה משהו יותר ממנה, לכן אמרה כן כאילו לא חשבה כלל על יעקב רק לעצמה היא צריכה כ"כ את הדודאים עד כדי שמוכנה לוותר על יעקב בשביל זה.

זו זה השכר שמקבלים על ויתור במסוי"נ?

ואולם בכך עדיין לא תם ניסיונה ועדיין לא היה די בזה בשביל שתזכה להיפקד בזרע על אף היותה עקרה, וכאן הגיע לה ניסיון אשר בבחינה מסויימת היא עוד יותר קשה,

וע"ד ששמעתי פעם ווארט חזק על הכתוב בתהלים על יוסף הצדיק אשר **לְעֶבֶד נִמְפָּר יוֹסֵף: עָנָו בְּכָבֵד רָגְלוֹ רָגְלוֹ פָּרָזַל בְּאֶה נִפְשׁוֹ:** וכתוב שם **עַד עַתָּה בָּא דְבָרָו אֲמַרְתָּ ה' צָרְפָתָהּ וּמִפְרֵשׁ י צַחַתְהוֹ לְיוֹסֵף שְׁנַתְנַסָּה וּכְבֹשׁ אֶת יָלְדוֹ זֶאֱסָת אֲלוֹנוֹ** ולפי"ז אמרת ה' היינו שבגלל ציווי ה' לא לחטוא הוא נצרך ונזדכך, אבל לכאורה זה לא היה כל הזמן שעד עת בוא דברו, שהרי אז כבר לא היה הבחירה בידי ורק בשעת הניסיון הוא נצרך מכוח אמרת ה' ומה זה שאמרת ה' צרפתהו עד עת בוא דברו,

ח) עד עת בוא דברו אמרת ה' צרפתהו

ושמעתי שאכן עיקר הניסיון וההזדככות בגלל אימרת ה' היה אח"כ וכמו שממשיך רש"י - צַחַתְהוֹ לְיוֹסֵף, שְׁנַתְנַסָּה וּכְבֹשׁ אֶת יָלְדוֹ זֶאֱסָת אֲלוֹנוֹ, - ועליה נתיישר ונכרך ניסיון לתתו אל בית הסוהר, שעיקר הניסיון היה כאשר אחר שהתגבר במסיל"ג על יצרו הרי שלכאורה היה מקום לצפות שעכשיו בזכות זאת יתרחש ניסא ויצא לחופשי

טו) שלפי שזלזלה במשכב הלדיק לא זכתה להקצרה עמו ומזה נראה שהיה זה דבר רע ועונש, וכמו שמציאנו שכבר בפעם הראשונה שפגש יעקב את רחל אצל באר המים הוא בכה על זה וכמ"ש שם רש"י **לפי שזלזלה ברוח הקודש שאינה נכנסת עמוס לקצורה.**

גם קשה שהרי לכאורה העיקר חסר מן הספר, שהרי עצם המעשה שקבר יעקב את רחל בדרך אפרת לא היה חדש ליוסף, שהרי הוא כבר היה חי אז ובודאי היטב היה זכור לו מעשה זה, ולא איצטריך לאשמעינן אלא טעמו של דבר, והנה למעשה לא נכתב בתורה כלל טעמו של דבר רק חכמינו ז"ל הביאוהו.

ה) מי לקח ממי את הבעל?

ונראה לומר בהקדים להתבונן מה היה באמת שם במעשה הדודאים, הנה לאה אומרת לרחל **המעט קחוךך את אישי וְלִקְחָתָ גַם אֶת־דִּידָאֵי בְנֵי, הנה כל רואה זאת ישתומם ויתמה על הדבר, וכי מי לקח ממי את האיש הגדול הזה, הן ברחל עבד יעקב ולולא וותרנותה העצומה של רחל שמסרה הסימנים לאחותה לא הייתה מגיעה לאה כלל למקום חשוב וגבוה זה להינשא ליעקב והייתה נאלצת להינשא לעשו רח"ל,**

ו) עבודת המיזות של רחל אמנו

אין זאת אלא כמ"ש בספ"ק שרחל נתנה כזה הרגשה טובה טבעית ללאה עד שכלל לא זכרה זה ולא הרגישה בכלל כאורחת, ומשמיא הביאו ניסיון קשה זה לרחל כדי שיעמוד לה גם הזכות הגדול הזה שהיא מעבירה על מדותיה ובולמת פיה, ואינה משיבה למחרפה דבר לאמר הבה ניזכרה נא מי לקח ממי את אישי, ובכדי שלא תעלה לאה כלל על דעתה שרחל חושבת כן היא המשיכה במשחק ואמרה **לְכוּ יִשְׁכְּב עִמָּךְ הַלַּיְלָה תַּחַת דִּידָאֵי בְנֵךְ** למרות שלכאורה אין זה מובן כלל שהרי כל מה שהיא ביקשה הדודאים כתב הרמב"ן שרצתה בהן לכבוד יעקב לבשם בהם יצועיו וכ"כ בספורנו, וא"כ אם היא מוותרת על

מדרך הטבע, וידיעה זו עצמה יש בה כדי לתת תעצומות ועוז להילחם ביצר המבקש להרגנ.

י) גודל הכוח של המעביר על מידותיו

גם המעביר על מידותיו הבטיחנו חז"ל שמעבירים לו על כל פשעיו ובחז"ל אי כמה עובדות של ניסים וישועות שזכו בגלל שאמרו בשמים הואיל ואיהו לא מוקים במיליה, לכן גם אנן לא נקפיד עמיה, וכדאי בראש השנה דף יז ע"א רב הונא זריה לרב יהושע חלק, על רב פפא לטוילי זיה. חזייה לחליט ליה עלמא, אמר להו: זביתו ליה זודתא – הכינו לו לדה לדרך, מה היא לידת המתים – תכריכו. לסוף איתפח – נתרפא, הוה מיכסיף רב פפא למיחזייה. אמרו ליה: מאי חזית? אמר להו: אזין, הכי הוה – מיטה נקנסה עלי. ואמר להו הקדוש ברוך הוא: הואיל ולא מוקים במיליה – אינו מעמיד על מדותיו – לא תקומו בהדיה – לא תקלקו אחריו.

ומצאתי סיפור חזק שהובא בעלון מרוה לצמא בגודל כוחו של המעביר על מידותיו ומוותר – **אפות צחורות כיסו את השולחנות. בית הכנסת היה מאר היטב פזכות מאות הנרות הנתונים הפזיכי הנגרות. חלק מהמתפללים הקדימו לבוא ולהכין את נפשם בלימוד תורה או באמירת תהילים לקראת תפילת ליל שבת קודש.**

מתוכנן נצפה גם זכיר הצוירה שניכנס בצצדים מדודים בפתח בית הכנסת, פניו קורנות מאור וצניו נוצרות מהתרגלות בלתי מוסתרת. וכף זאת לכבוד מה? לכבוד האורח הצור צצד לימיו, צלם חמודות בצל תווי פנים המשלבים פנינות, פיקחות ואציולות הנפש עם יחד, הלא הוא חתנו המיוצג, מבחירי ישיבת סלבודקה המצטיירה אשר בליטא.

הוא הזמין את חתנו לשבות בצירתו בשבת זו, אחת השבתות שבין האירוסין לנישואין, למצן יוכל להכיר מקרוב את

מאדוניו לשוב אל חיק אביו, והנה לא זו בלבד שהוא לא נושע עוד גם רק החמיר מצבו ונתנהו לבית האסורים, וזה היה הניסיון הקשה ביותר, כאשר כל יום בא אליו היצר ולעג לתמימותו וצידקותו באמור אליו איי איי אילו היית שומע בקולי והולך בתאוותי היכן היית עכשיו, וראה מה הועלת בעקשנותך, למה זה היה חסר לך, מה הרווחת מזה, והוא היה מתגבר כל פעם מחדש וזועק לעומתו חס וחלילה! איך אעשה הרעה הגדולה הזאת ולא לשמוע אל אימרת ה' אלוקים צבקות, ובהדי כבשי דרחמנא למה לי, איני מתפעל מקשיים ואיני מצפה לראות תוצאות חיוביות ולהבין את הנהגתו ית'.

טו) המתגבר על יצרו זוכה לניסים גדולים

ובאמת עבודה קשה זו נחוצה עד מאוד, כי למרות אשר באמת הרבה פעמים רואים את ישועת אלוקינו בהתגברנו על יצרנו, וב"ה בדורנו אנו זוכים לשמוע סיפורים רבים שמתפרסמים בזה, וכמו שנתפרסם בגיליון אוצר שמירת עיניים מכתב של יהודי שכותב, **זה היה בקיץ שצבר, כשהתהלכתי באחד מרחובותיה של בורו פארק. הצאתי לאחור ממצברי החצויה והתחלתי לצבור את הכביש, אולם לפתע הפחתי שמעו מולי מראה לא ראוי, ולכן הסתופפתי באהירות כדי לא להיפגע עם אותו מכשול, באותו רגע הגיחה פתאום משאית צנן, נהלסה בידי נהג שיכור, המשאית 'חחכה' באהירות את מצברי החצויה במקום בו צמדתי אק לפני שניה... אם לא הייתי מסתופף, הייתי צומד במקום המשאית עברה! ואני רוצה לחדש כיצד זה היה מסתיים. חיי ניצלו בזכות שמירת צנייטי.**

ועוד הרבה סיפורי ניסים מתפרסמים כל הזמן בגיליון החשוב טהור עיניים ובעוד אכנסיות חשובות בהם נתברך דורנו, ובאמת אי בספה"ק שבזמן שהאדם מתגבר על ניסיון הוא עת רצון נפלא ויכול לפעול אז ישועות גדולות למעלה

השנים חלפו, מלאת הצולט פרצה, והבחור צדין יושב כבחור הישיבה, שנדדה בצוק הצתיט לציורה קרצאנטוק.

באחד הימים נקרא הבחור אל חדרו של ראש הישיבה, הסבא מסלבודקה לצוק י"ל, וראש הישיבה הוסיט לו מכתב.

את המכתב כתב אותו צר צין שבטינו התפרק הישדוק. במילים סוצרות התוודה כי עשה זאת רק מתוק רוצ לב וקנאה כבושה.

י'ואלס', כתב האיט, 'מאל קיבלתי את צוניט במידה גדושה, צרות צרות ואיומות החלו לרדוף אותי זו אחר זו, ואני מבין היטב למה באו עלי כל הצרות הללו. שמצתי שבחור זה טרט מצא את זיוולו עד היום הזה, ואני מקש ממנו מחילה וסליחה, אולי יחוס אולי ירחט...'.

כשהבחין הסבא שהבחור סייט לקרוא את המכתב, אמר לו:

'על פי הלכה אינך מחויב למחול לו (ראה רמ"א או"ח סי' תר, א), הוא עשה מצע אטר לא יעשה, פאצ בק על לא דבר, אין לך חיוה למחול לו'.

'אבל כבר מחלתי!!' ענה הבחור בנימת פשטות, 'לא עכשיו. מיד אחרי המקרה מחלתי מחילה אמרה לכולט. זה, ולמחותן, ולמחותנת, ולמי שהוציא את הדיבה. אותה בת קול שהכריעה על הזיוול הכריעה על ביטולו. מוציא הדיבה והחותן אינך אלא שלוחי מרט, ומה לי לכאוס עליהם?'

נרע ונרעד הסבא מסלבודקה. הסיכ את כובעו מצל ראשו והניחו על השולחן. אטור הכיפתו הדדלה ניטש אל הבחור,

משפחת המחותנים. אל סתר לב המחותן התננה מט המטרה להתפאר בחתנו המהולל בפני בני קהילתו.

'נו, מה דעתכ על ה'אתרא' שלי? התרברה הגביר באנני אחד מבני הקהילה.

זה האחרון, שלא פינה מימיו זמן לתקן את מידותיו, והיה קרוב מתוכו במידת קנאה וצרות צין, הפטיר בנימה של זלזול: 'מה אומר לכת? מה יש לי להביע דעה בשלם זה אחרי שהישדוק הוא כבר צובדה קימת? כנראה זה מה שחשפת...'.

חרד המחותן ואלא בעש: 'למה כוונתך?'

אק הוא השתמט ככואס סוד: 'די במה שאמרת, אין טעם להוסיף לשוחח בצנין זה עוד...'.

מראע זה ואילך ירדה קרנו של החתן בצין המחותן. מי יודע מה מסתתר מאחורי הנהגתו המלוכת של החתן? חשב. הוא החל לצקוב אחרי הבחור מחשנות. כל חיוק התפרש כקלות ראש.

אימרה שנונה - כיהירות. כל איפוק - כחולי נפש.

המחותן שיתף את בני הבית בחרדותיו וספקותיו, והאזירה בבית במשך כל השבת היתה טעונה ומתוחה.

כשחזר הבחור לישיבה מסלבודקה שוטר אחריו שטר התנאים בתוספת דמי פיצוי וקנס מהמחותנים על ביטול הישדוק.

מיותר לצייין כי צולמו של הבחור חרב עליו. מאחד הבחורים המובחרים הישיבה הפק לבחור ששידוכו הופר, ומי יודע על מה ולמה...

החליפה סחוסה, הכובע מצוקט, כל כולו מזכיר את התיאור על המן שהלך אצל וחסוי ראש, אחרי שזרקו עליו דלי של ספונג'ה. וכך זה - מול שלושים בחורים שצומדים ומסתכלים.

הרצתי שאני לא מסוגל להכיל את זה. התביישתי בפילמו. ריחמתי עליו, ריחמתי על החורים שאין להם מושג אינה צוות הם עשו עכשיו לחבר שלהם. ריח על סכנה עלה באפי. זהו אירוע רב נפאעים! החחור האומאלי, החחור שפאע, כל אלה שנתנו יד למעשה הזה, כולט נמצאים בסיכון עכשיו. הפחד מהדין וחשבון עושה המעשה יצטרך לתת, והרחמים על החחור הנפאע לא נתנו לי מנח.

ראיתי שהחחור עלה חזרה לפניי הישיבה, והחלטתי - אני נכנס אחריי, לצודק אותו, לתת לו הרצאה שהוא לא לבד, ולנסות לזכק לו את ההשפעה הנוראה שהוא חש.

כשהצתי לישיבה ראיתי אותו יושב ובוכה כבי מטאטל. זה לא סתם שכתוב על מה רבינו התיבה שקול בכיו היה כקול של נצר, שהוא יותר מצורר רחמים. תינוק בוכה - זה דבר רציף, אבל בחור שיושב ובוכה, זה מראה שאתה לא יכול להכיל. ההשפעה שהוא חש היתה כל כך צמוקה.

תבינו, הסיפור הזה הרי לא היה המצרכה הראשונה. החורים נקמו כאן על אינה מעשה מצדו של החחור. בהמשך הבנתי שהוא הצביר שולחן משיצור אחד לישיצור אחר. איני נכנס לפרטי העניין, ובהחלט יתכן שלא היה צדק עם החחור, אבל כבר אז, כשראה כמה חבריו כולסים עליו, הוא סבל. הוא יצא אחרון, לבד, בצוד כל חבריו ויצאים יחד, בחבורה הנפילה האימוה שלו היתה רק המכה בפטיס לטבל ולצלבו שהיו היוס מנת חלקו.

כופצאת ראש לפניו וביקש ממנו: 'הנח את שתי ידיך על ראשי ורכני!'

וביאר הסבא מסלבודקה: 'ממי המקשים ברכה? הלא מצדיק מופלג. חכמינו ז"ל אומרים (ר"ה יז.) 'כל המצביר על מידותיו מצבירין לו על כל פשעיו', אתה נקי ונקי, צדיק אתה, ברכני נא!'

וכבר נתפרסמו סיפורים רבים בענין זה, וכידוע שהגרח"ח קנייבסקי ז"ל אמר הרבה פעמים למי שנצרכו לישועות שיבקשו ממי שבוולם פיו בשעת מריבה, ואכן רבים נושעו ע"י, ואביא בבאן סיפור מהגליון הנפלא 'השגחה פרטית' גליון 28-

יא) שרשרת הישועות

שמי מנחם.

הסיפור שלי התרחש בחורף האחרון [תשע"ט], שהתבקש המשמיט, תודה לך-ל. הפלתי חודש שבת, צעדתי בחחורה של ציר השעה עשר בלילה. זו השעה שבחורי הישיבה קטנה מסיימים את חוק לימודם והולכים הביתה.

קבוצה של כשלושים בחורים יצאה במרובה מבנין הישיבה קטנה, ואני צברתי על פניהם. משהו בהצעתם של החחורים, וביחוד הקט שלהם, היה נראה לי קצת אחר. מין מתח צמד באוויר. המסכתי ללכת, ופתאום שמעתי צעקה. התברר לי שכל החחורים חיכו לבחור האחרון שיצא, ואחד מהם שמ לו רגל. החחור שיצא במרובה נתקף ברגלו של חברו, והשתטח אפויים ארצה. הוא נפל לתוך שלולית מיט עצורה, וספג מכה חזקה מאד.

הוא התרומט לאט, כשהוא נראה נורא. כל החולצה שלו שחורה, נוטפת, הפניט שלו רטובות, וטיפות מיט ניתזים ממנו,

של קרובת משפחתי שביתת החולאים השתפר פלאים. היא שוחררה תוך שבוע, וזמן קצר אחר כך חזרה ללימודים סדירים בבית הספר. הברכות התקיימו באופן מפתיע ובמהירות. לא היה כל ספק שהישועות שראינו ביציננו הן מכוח ברכתו של הבחור בעת היציין.

חזרתי אל הבחור, סיפרתי לו על הישועות שאנו, הזמנתי אותו לווארט ולאיירוסין, והוא השתתף עם בחתונה. כל בחורי הישיבה נודעו מהברכות שהתקיימו, ונוצר מנה חינוך גדול. הבחור עצמו קלט אינו טובה עשו עמו מן השמים, והוא הצליח למחול לחבר שלו. באתם רוצים שהיה מהנצלבים ואינם צולבים, פשוט הקפיצו אותו בכמה דרגות. הוא היה כמו גדול בישראל שברכותיו מתקיימות!

יבו קיתון של רותחין

הסיפור התפרסם ברבים, אני עצמי סיפרתי אותו לכל החפץ לשמוע, מינייהם רב של קהילה, מורה הוראה. הוא סיפר לי כמה הסיפור הפסיד צליו. תקופה לאחר מכן, בערב פסח, הוא קיבל טלפון מאחד מבני קהילתו, יהודי שהיו לו טענות על החלוקה של קמחא דפסחא. הוא לא הביין מדוע נתנו לו מצט כל כך. וכך, בתוך הערב פסח, בין שאלה אחת לפנייה, בין מכירת חמץ אחת לחברתה, בדיוק בתקופה שהרב מתמסר באופן מיוחד לבני קהילתו, הן ברוחניות והן במשמיות, הוא מקבל קיתון של רותחין. היהודי פשוט הרים את קולו בצעקות, והטיוח ברב את כל תסכולו.

הרב סיפר לי אחר כך: "זכרתי את הסיפור שסיפרת לי, ולארות שהיה לי מה להסביר, שתקתי. נתתי לו לפרוק הכל, ולא אמרתי מילה. סיימתי את הטלפון הנה בכמה מילות הרצעה וזהו. הטלפון הנה

נצמדתי לידו, ליטפתי אותו, כמה בחורים צדיני נפש חזרו עם כן לישיבה, כשהבצה של חרטה ורחמים על פניהם, אבל הוא לא התייחס אליהם. עם אני לא. אולי היה עלי להצמיד אותם על חומרת הצניין, אך למצה לא שוחחתי איתם כלל. מציני היו נתונים רק לבחור הסחוט, תרתי משמח

אמרתי לו, לבחור: עברת עכשיו חוויה משפילה. זה דבר מאד מאד קשה, אני לא מקנא במי שפצע בק וצבר על'המלכין פני חברו ברבים, לא מאחל לאף אחד להיות במקום הזה. אבל אתה, שאתה כבר נמצא כאן, תדע לך שנה זמן מאד מאד גדול. קיבלת עכשיו רצעים גדולים וחשובים. תחשוב מה אתה רוצה לבקש, שתצליח במבחנים לישיבה גדולה, שיהיה לך חברותא טובה, את מישהו במשפחה שלכם צריק יושעה, רפואה, לזכ שצוד לא נפקד בילדים - תתפלל עליהם. זה זמן גדול.

הבחור המשיך ובעה, הוא היה נסער מאד, וכלל זאת הקשיב לי. יש לי אחות בשידוכים, אמרתי לו, כבר תקופה ארוכה. תברק אותה שתמצא את הלייול שלה. יש לי קרובת משפחה מאושפלת בבית חולאים. אנא, תברק אותה ברפואה שלה.

הבחור השתנק, אבל הצליח לצרור, ולברק את האנשים שהזכרתי לפניו לטובה. הוא בירק את אחותי בלייול הזון ואת קרובת משפחתי ברפואה שלה. צמדתי עם צוד קצת, עד שהיה נראה לי שהוא נרצע מצט, והלכתי לדרכי!

יומיים אחר כך עלתה הצעת שידוק הזונה לאחותי, ושבוציים מאז המפגש שלי עם הבחור היא התארסה למלך טוב! מצבה

היה לי כמו מכה על הפנים, בדיוק
מתקופה שאני כל כך מתאמץ בשביל
כואם."

הרב סיפר לי שאחרי כמה שעות התברר
לו איזו טובה אדירה היתה טמונה בטלפון
הזה. כלתו שהתה בחדר לידה, כאשר
לפתע נכנסה למצב חרום. התקשרו אל
הרב שיתפלל עליה, והוא התפלל שהכל
יצבור בשלום. אכן, באורח פלא, הכל
הסתדר, נולד תינוק בריא ושלם, ושלום
למט ולילד. "ואני יודע שהישועה שהגיעה
אלינו היא מכוח אותו בעיון שהיה מנת
חלקי באתו יום". וזה – המט פלא היה
ברבים.

צצט השתיקה, ההבדלה, צצט המצמד של
להיות מהנצלבים ואינם צולבים, יש בו
כוח אדיר! אנתנו צריכים להיות מוכנים
למצבים כאלו, כי הנדמויות כאלו אי
אפשר להזמין, הן באות בפתע פתאום,
אבל אם כשה קורה לזכרים שהם מתנה
עדוזה מן השמים – אפשר לפצול עדוזה
ונצרות.

יג) הכוח לעורר נרדמים ה"

והרה"צ שליט"א מספר בבאר הפרשה סיפור
שהתרחש בעת תקופת מגפת הקורונה ה"-
שמצתי ממכירי הרה"ח רבי שלמה סמסון
שליט"א מצו"ת בני ברק, ששה במשק א'
שבוצות בבית החולים כשהוא מורדט
ומונט, ובצעהשו"ת לקראת שמחת תורה
הוטב מצבו ובס"ד הצליחו להורידו
ממכסיר ההנשמה, אך למטנת לב בני
המשפחה עדיין לא הגיע כלל לסובביו,
של קפוצ הוא בתרדמה צמוקה.

והנה, לר"ע זה יש קרוב משפחה המשם
כראש ישיבה בחו"ל, ולקראת סוכות חזר
לארה"ק, ומחמת שבנו המחור נדבק
בקורונה נכנסו כל בני המשפחה לבידוד

עד לקראת שמח"ת – אז הותר לו לצאת
מבידודו.

אלא שאחד ממתפללי בית הכנסת שידע
מהבידוד ולא ידע מהשחרור, מראהו
מגיע לבית הכנסת אצל בו וביזהו באופן
נורא, ובפחי נפש ובלב שבור חזר לביתו...

במוצאי החג הגיעה השמועה על
הבזיונות לאנני בני ביתו של ר"ע, והם
התחננו שימסור את זכות הבזיונות
והשתיקה לר"ע, וכן עשה. ואז קרה הנס
ופלא, כי כעבור זמן קצר – פחות משעה
– התקשרו מבית החולים למשפחתו של
ר"ע, והודיעו שבצעהשו"ת התצורר מנתו,
ואחרי שהות קצרה התקשר בכבודו
ובצמח הביתה וביקש שיביאו אליו את
את משקביו כי הוא רוצה להתפלל...

יד) כמה ריכוזי

ובך מעיד הרה"צ שליט"א בגיליונו 'באר הפרשה'
מפרשת ויגש תשפ"ג, שמצנו מצלי המצעה,
אשר ברצונו להסתופף בצל רבו ב'שמחת
תורה' דתשפ"ג בציה"ק ירושלים, שבר
דירה הקטנה... כמה מיטות הוא צריק
וכמה חדרים וכיו"ב ומצב נקיין כשהוא
צורק 'תנאי קודם למצעה' כרחל בתק
הדירה, למצעה הגיע הלה ומשפחתו למט
כשלוש שעות סמוך לכניסת החג, וממט
חשכו ציוניו, אפילו פרט אחד ממה שהתנו
ביניהם אינו קיים במציאות, ומי מדבר
על הלבאלוק... ולא היה מסוגל להישאר
שם, בבית ברירה התחיל לחפש דירה
אחרת, אך הזמן קצר והמלאכה מרובה...
ובצל כרחו נשאר שם ליו"ט, כשהוא מלא
צער וצמאת נפש, וחרונו אבר בו, והחליט
שתיכף בצאת החג יתקשר למשכיר ויתן
לו מנה אחת אפייט בטענת י'מה
רימתני', וכשיטא ואין צריק לאמר שודיע
לו בשפה ברורה (ולא נעימה...) שלא יראה

וכאופן מיד התפלל בצדו ובירכו, ובאותו
שבוע התארס האב הקדוש הנ"ל ובצת ספרו
לי סיפור זה אשתקד אמר לי שבצדו ימי
אחדים הוא כבר מתחתן בעצמו צ"ל
בס"ד.

טז) בהדי כבשי דרחמנא כמה לך

אבל עם זאת עלינו לדעת ולזכור שאיננו מבינים
חשבונות שמים, וכמו שראיתי במדומי בספר
חסידים שאם תראה שלאחר שעשית תשובה
באים עליך צרות וייסורים, אל תתייאש כי כמו
שאחז"ל שלצדיקים נותנים העונש בזה העולם
בכדי שיזכו לעולם שכולו טוב לכן ייתכן שעד עתה
היה צפוי לך עונשים קשים לעולם הנצח, ובזכות
זה שעשית תשובה הינך זוכה להזדכך ולכפר על
חטאיך בזה העולם הנפסד.

וכהנה ישנם חשבונות שמים לרוב שאין לנו מושג
בהם, ולכן צריך ליוזר עם זאת שאנו זוכים לראות
הרבה פעמים ישועות גדולות לזכור שלא תמיד
אנו יכולים לראות ולהבין, וכמו שאמר לי ידיד
אחד בהיגיון ושכל לפני הרבה שנים, -היה זה
כאשר נודע לי שהחליף את מס' הטלפון שלו למס'
כשר ואמרתי לו הנה עכשיו בוודאי תתעשר, כפי
שנתפרסמו אז הרבה סיפורים כאלו, ויענה לי
שהנה אם הרבש"ע לא מסתדר לבד בביכול והוא
מחפש מנהל חשבונות אתה יכול להציע את
עצמך למשרה זו אחר שאני רואה שהינך מתיימר
להבין בחשבונות שמים, אמור רק שהסרתי
מניעה גדולה של פרנסה ופתחתי פתח גדול
להשפעות שמים, אבל חשבונותיו של הקב"ה
עמקו מאוד ואין לנו השגה בהם כלל, וכמו
דמיתאמר בדרך צחות הטעם שהגיליון הנפלא
השגחה פרטית יוצא לאור רק אחת לשבועיים, כי
בשבוע השני זה הסיפורים שלא הצליחו בביכול,
דהיינו שלא נראה הישועה הגדולה בעיניים
גשמיות. [והנה כהיום הזה איכשור דרא ובגיליון
החודשי של השגחה פרטית אכן יש מדור מיוחד
לספורים שלא הצליחו]

מאנו אפילו פרוטה אחת בתורת דמי
שכירות'...

במוצאי יו"ט כשכבר צמד לפצץ מחשבתו
אמרה לו בתו שכבר בצרה מזמן רב
וצדיין לא מצאה את זיווגה, חוס ורחס
צלי, הצער על המידות, התאפק ואף
תדבר כלל עם המשכיה, כל דמי השכירות
נשפט לו, ותקדיש זכות לו עבורי בכדי
שאזכה להתארס... ובאמרת נפש צולאית
נשק את שפתיו ונתק... לא צברו שבוצייט
ימיט ואכן שברו צלחת במזל טוב...

טז) אברך קרום כולו במיונד לבן

ואשתקד תוך כדי כתיבת העלון סובבה ההשגחה
העליונה שהתקשר אלי ידי"נ הרב משה מרדכי
ליבטנשטיין שליט"א ותוך כדי השיחה הוא מספר
לי שלא ממין העניין לשמו התכנסנו, סיפור נפלא
דבדידה הוי לפני מספר שבועות, לאחר
האסיפתן מטרתן בו נתכנסו אלפי
צחק בית ישראל לבית הקדוש בית וינויץ
להתאורר להיענה ולהינצל מפאצי
הטכנולוגיה, כאשר איקלצ לחנות כאן
בה"ה מאחר בלידה ובראותו ש בחור
עם סמארטפון רח"ל ריחט צליו וצורכו
על חומר הסכנה והאיסור אשר בדבר,
והחור אשר כנראה ידע היטב במצחקי
ליבו כמה צודק הוא וכמה אומלל הוא
נצביק איבד את צשתנותיו, ותפס בקבוק
לחיוץ המלא במיונו ומרחו כולו על ידי
הני"ל, והי נתן לו השכל ויישוב הדעת
שלא להיערר לפרכוקציות, ונשאר ראוץ
ורק המשיק להוכיחו בשפה נצומה
וברורה,

ותיכף ביצאו מהחנות בא אליו אברק
שראה הדבר בתחילה ובקשה, היות שהוא
זרום כבר שבצ שנים והוא מצפה לישועתו
הגדולה, הוא מבקש שיברכו ויתפלל
בצדו בשעה זו שהעביר על מידותיו ולא
נקט ולא השיב לתוקפו מנה אחת אפייט,

יז) אשרי המאמין ואינו קורא תגר

ובאמת מצאנו שככל שהאדם זכאי יותר אזי פחות צריך להראות לו את ישועת ה', כמ"ש רש"י בפר' תולדות, עה"פ ויתן לך האלקים - מהו האלקים דקין, אם ראוי לך יתן לך, ואם לאו לא יתן לך, אבל לעשו אמר משמני הארץ יהיה מושגב, בין דליק בין רשע יתן לך, וממנו למד שלמה כשעשה הבית וסידר תפלתו, ישראל שהוא בעל אמונה ומלדיק עליו את הדין לא יקרא עליך תגר, לפיכך ונתח לאיש ככל דרכיו אשר תדע את לבבו, אבל נכרי מחוסר אמונה, לפיכך אמר ואתה תשמע השמים וגו' ועשית ככל אשר יקרא אליך הנכרי, בין ראוי בין שאינו ראוי תן לו, כלי שלא יקרא עליך תגר, ולכאורה זה נראה לא הוגן הכי בגלל שיש לנו אמונה אנו יוצאים נפסדים? ואם יש בידו לפעול גם למי שאינו ראוי לה בדין למה לא יפרגן זאת גם למי שיש לו אמונה אשר לא יקרא תגר?

והשבתי בס"ד שהפשט הוא שבאמת אין ארוחות בחינם, ומי שבדין לא מגיע לו מבוקשו ובכ"ז הוא מקבלה עתיד לשלם על כך ביוקר לעתיד, אבל היות ויכול להיגרם חילול ה' אם לא יקבל מבוקשו, לכן נאלצים לתת לו מבוקשו בזה העולם כשחשבונו צובר ריביות גבוהים, אבל אשרי המאמין שאינו קורא תגר ויודע באמת שהצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט והוא מנהיג את העולם כולו במידת הרחמים, וכי גם בדין יש רחמים רבים, כי איתו אפשר לילך עפ"י מה שטוב לו באמת ולא דווקא איך שנראה טוב מבחוץ.

יח) זו תורה וזו שכרה?

ונחזור לרחל אימנו שאחר שנשכח שפתיא והתגברה והעבירה על מידותיה-וזאת בנוסף למה שכבר מסרה הסימינים בעבר והכניסה צרתה לביתה-, הייתה יכולה לצפות שבזכות זה יתקבלו תפילותיה ותיוושע כבר, והנה נודע לה שלא זו בלבד שלא מקבלת שכר על זה עוד זאת לה שהיא תיענש על זה ולפי שזלזלה במשכב הצדיק לא תזכה להקבר עמו,

ומה גם שכתוצאה ממעשה זה הרי שלמרות אשר מזה זמן-משילדה לאה את יהודה כתיב 'ותעמוד מלדת' וכן כתיב אח"כ 'ותרא לאה כי עמדה מלדת' הנה דוקא עכשיו כתוצאה ממעשה ויתור והבלגה זו נפקדה שוב לאה ונתהר ותלד ליעקב בן חמישי... ותהר עוד לאה ותלד בן-ששי ליעקב: והרי כתב רש"י שהאמהות נביאות היו ויודעות שנים עשר שנים יולאים מיעקב וארבע נשים יסא. ונמצא שכל ילד נוסף שיש ללאה זה על חשבונה וכמו שמביא רש"י מרבותינו שבאשר נתעברה בפעם השביעית לנה לאה דין בעלמה אם זה זכר לא תהא רחל אחותי כאחת השפחות, והתפללה עליו ונהפך לנקבה. הנה זה ודאי היה ניסיון קשה מאוד עבור רחל לאמר, זו תורה וזו שכרה? הנה זה הביא לה ניסיון קשה ביותר להיות תוהה על מעשיה הטובים, הנה השכר שמגיע לי על מעשי הטובים? ולמרות זאת קיבלה הדין באהבה, ובאמת היא שעמדה לה לבסוף ויזכור א' את רחל שזכר את מעשיה הטובים וישמע אל תפלתה.

אמנם סיבה זו שלא נקברה במערת המכפלה לא נאמרה אז בשעת מעשה בחייה בכדי לנסותה כאמור אמנם עכשיו לאחר מעשה ולדורות איגלאי מילתא שבאמת היה זה לטובה ועצם זה שהיא קיבלה זאת באהבה היא חלק מהזכות שעומדת לנו לצאת מהגלות ולהיגאל גאולת עולם ולזה בכאן מביא רש"י שאמר יעקב ליוסף הטעם האמיתי כי לטובה הייתה כוונתו ית'.

ואולי נרמז זה במאמרם ז"ל בבראשית רבה פרשת ויצא פרשה עב סימן ג' 'לפיכך אינה נכנסת עמו בקבורה' כי אלמלא זאת היתה נכנסת עמו לקבורה לעולמי עד רח"ל ורק בשכר זאת אינה נכנסת עמו לקבורה אלא יקצו וירגנו כל שוכני עפר ויצאו מקבריהם לחיי עולם.

ואולי בזה אפשר ליישב למה לא נכתב בתורה בפירוש טעם הדבר אחר שזהו עיקר הענין לכאורה, כי בא לרמז לנו בזה שכל הטובה הזאת

כישלונות ואעפ"כ לא נתייאשה רחל והיא זו שעמדה לה ולנו לנצח.

באה דיקא באופן של הסתרה וכתוצאה מכך שכלפי חוץ היה זה נראה כרצף אחד של

נתתי לך שכמם אחד על אחיך, אשר לקחתי בחרבי ובקשתי

האמורי – מיד עשו מעשה מעשה אמורי כלומר אני נותן לך את הבכורה אשר לקחתי מיד עשו, ולכאורה הוא פלאי שכן מה קשור הבכורה שלקח יעקב מעשיו שזה היה רלוונטי לבית יצחק, לבכורה שנתן ליוסף בבית יעקב אותה לקח מראובן ולא מעשיו, שהרי בכורה אינה עוברת מאב לבן אלא בכל בית יש בכור של בית זה, ואשר ע"כ מעשים בכל יום הוא שיש אשר האב אינו בכור ומ"מ יש לו בן בכור, ולחילופין יש שהאב הוא בכור ובנו אינו בכור.

ובאמת הרי הבכורה שניתנה ליוסף הלא מראובן היא ניטלה וכמ"ש רש"י בפרשת ויצא עה"פ ותקרא שמו ראובן - רבותינו פירשו, אמרה ראו מה בין בני לזן חמי שמכר הזכורה ליעקב, וזה לא מכרה ליוסף ולא ערער עליו - למרות אשר ניטלה הימנו וניתנה ליוסף, וכמו שמקרא מלא דיבר הכתוב בדברי הימים א פרק ה - **ראובן בכור ישראֵל בן הוּא הַבְּכוֹר וְהַחֲלֹל יְצוּעֵי אֲבִיו נָתְנָה בְּכֹרְתוֹ לְבִנְיָמִן יוֹסֵף בֶּן יִשְׂרָאֵל**. א"כ מאי האי דקאמר שהוא נותן לו את הבכורה אותה לקח מעשו, והלא לא בכורה זו הוא נותן לו אלא בכורתו של ראובן?

כא אמנם זקן הוא, אבל יש דברים שכן מעוררים בו ענין

הנה טרם אפצה פי וקולמסי עם התירוץ אשר חנני א' בזה אקדים להביא בזה סיפור כפי שסיפרה הרה"ג אב"ד סאנטוב שליט"א בגליונו אפריון לשלמה לשבת בראשית אשתקד:

אני רוצה לספר לכם סיפור נפלא שסיפר חסיד סאטמאר אחד מוויליאמסבורג, שאחד מבניו נצטע "מר מצוה", ולכבוד המר מצוה נסע עם בנו ה"מר מצוה בחור", למצון קדש יעקב האדמורי"ם כדי לקבל את ברכתו. באותה ימים היה

יט) לא לברוח מהתמודדות עם קשיים
רש"י מביא ב' פירושים בפסוק **וְאֵנִי נָתַתִּי לְךָ שְׂכָמָם אֶחָד עַל־אֶחָד אֲשֶׁר לָקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמֹרִי בְּחַרְבֵי וּבְקִשְׁתָּי**: בפירושו הראשון מפרש"י, שהכוונה היא לשכמם ממש, היא תהיה לך חלק אחד יתירה על אחיך, וחשבתו בס"ד למה זכה יוסף לקבל את העיר שכמם, שהוא כמו שאמרו בבראשית רבה פרשת מקץ (פרשה צ סימן א) **א"ר שמעון בן גמליאל יוסף משלו נתנו לו, פיו שלא נשק בעצירה, ועל פיך יסק כל עמי, גופו שלא נגע בעצירה, וילבש אותו צגדי קש, ווארו שלא הרכין לעצירה, ויסס רביד הזהב על וארו, ודיו שלא משמשו בעצירה, ויסר המלך את טבעתו מעל ידו ויתן אותה על יד יוסף, רגליו שלא פסעו בעצירה, ויתון וירכבו על קרוכין, וירכב אותו במרכבת המשנה אשר לו, מחשבה שלא חשבה בעצירה, תצא ותקרא חכמה.**

והכא נמי נימא הכי עפ"י מ"ש רש"י בפר' וישב עה"פ שכתוב בתורה בשלח יעקב את יוסף לראות את שלום אחיו - **ויבא יוסף-שבכמה, מקום מוכן לפורענות, שם קלקלו השבטים, שם עינו את דינה, שם נחלקה מלכות בית דוד, שנאמר וילך רחבעם שמה וגו'**, שבא לומר לנו שיוסף ידע היטב לקראת מה הוא הולך והא הבין את המשמעות הטמונה בביאתו לשכמם, ואעפ"כ לא מנע עצמו מזה, כי זהו מידת יוסף הצדיק להתמודד בגבורה עם קשיים וסכנות בלי לברוח מזה, ולכן זכה לבסוף לקבל את העיר שכמם, ע"ד דכתיב גם אויביו ישלים אתו, שזוכה שזה נמסר בידו ומקבלה מתנה, אחר אשר לא ברח מהתמודד עם קשייה.

כ) בכורתו של מי ניתנה ליוסף

ובפירושו השני מפרש"י דבר אחר שם אחד הוא הזכורה שיטלו בניו שני חלקים. ולפי פירוש זה הוא מפרש את המשך הפסוק - **אשר לקחתי מיד**

סיוט מננות. מיד כשמצ הרבי את דבריו, אורו צניו ואלא אותו "אינו מסכתא?", והשיב חתן הכר מצוה שהוא צעה סיוט צל כל שעה סדרי מנהל.

כשמצ הרבי את דבריו, נתרעש צד למאוד ופניו קרנו מאוה, ותפס את המחור בשתי ידיו ואמר לו ברוב חביבות "אזוי? - א סיוט מננות! - אה!!" והרבי לקח את ידי המחור ונסק לו את ידו, ואץ סטר צל לחיו מרוב חביבות, ואמר לו "דו וויסט נישט וויפל דו האסט מ'ק מחי' מצווצן" (אינד יודע כמה החיית אותי)...

הנצי"ד יוצא מחדר הרבי, וצמד רצעים אחדים כשהוא אחוז התרעלות והתפעלות, ומרוב השתוממות אמר להאנשים עצמדו ש, שהוא אינו יכול להאמין מה שראו צניו ולא זר בחדר הרבי: נודע לי כעת, ש"סיוט" שה יותר מחיי אלפים דולר!! כשנתתי להרבי טעק צע סכום צצום של חיי אלפים דולר - והרי זה לא כספי קטן, והרבה צריק האדע למצול צד שמרוויח סכום כספי כזה - לא ראו צל הרבי שום התרעלות יתירה, הוא הסתפק באמירת "יושר כח" ותו לא, וכן כשאמרתי לו שוב את הסכום הגדול שנתתי לו, הוא רק חזר ואמר "יושר כח", ואילו כשפני אמר לו שהוא סייט את כל שעה סדרי מנהל למכבוד הכר מצוה, ומדובר בילד שאינו למוד בחיידר שלו, והוא כלל לא מחסידי ווינציץ, אז הרבי כל כק התרעש, והוא שמח צד למאד, וצל זה אמר "דו וויסט נישט וויפל דו האסט מ'ק מחי' מצווצן" (אינד יודע כמה החיית אותי)...

לקן האדמורי"ט - הנה"ק הצל "תורת מרדכי" מווינציץ-מאנסי זי"צ. לאיש הלה, לא היתה שום שייכות לחסידות ווינציץ, והוא לא ראה את הרבי מצולט.

והנה, כל חסיד סאמאר יודע, שכשכנסים אצל רבי צע קוויטל לא באים הידים ריקות, וצל כן בטרט נכנס אצל הרבי, כתב הנצי"ד טעק מכבוד צל סק חיי אלפים דולר! הוא נכנס אצל הרבי צע בנו המחור חתן ה"כר מצוה", הוא מוסר להרבי קוויטל צע הטעק, והיות והרבי לא ראה טוב בצניו באותה תקופה, אז הנצי"ד אמר להרבי, שהניח צל שולחנו טעק צל סק חיי אלפים דולר! הרבי האנין לדבריו, ונצנע בראשו ואמר לו "יושר כח", ותו לא מדי'...

האיש הלה צמד משתומם, כי היה בטוח שלאחר שיתן כזה סכום גדול אז יקבל כבוד מלכים מהרבי, ויתנו לו אינו מתנה, יקנו לו איזה מביצ כספי וכדומה ויביאו "לחיים" להשולחן ולא יפסיק הרבי להודו לו להללו ולשבחו צל הנדבה הנכבדה, וצכשו הוא רואה שהרבי מדי רק ב"יושר כח" ותו לא, ולכן חשב הלה שכנראה מחמת חולשותו של הרבי (ואכן כיומיט אחרי זה אושפז באמת הרבי בבית החולים) לא תפס שמדובר בסכום כה גדול, לכן אמר שוב להרבי שהוא הניח לפניו טעק צל סק חיי אלפים דולר, והרבי שומע ואומר לו שוב "יושר כח", ולא הוסיף לומר לו שום דבר.

כשראה הנצי"ד שהרבי לא מתייחס לדבריו, השליט בלית ברירה צע המצב, והחל להציט את בנו בפני הרבי, ואמר להרבי שבו נכנס השבוע לצול התורה והמצוות, ובדרך אצל סיפר להרבי שבו למוד החברת בחורים מיוחדים ומתמידים וזכה למכבוד הכר מצוה לצעות

כב) הנותן מתנה לחברו צריק להודיעו רום ערכה ומעלתה

ועתה נשוב לעניינינו ליישב מ"ש יעקב אבינו שנותן לו הבכורה אותה לקוח מעשו והלא מראובן ניטלה

כז העקשן יצליח

וצא וראה מה עלה מאחיזתו בעקב עשיו ולא ירפנו, שנגד כל הסיכויים לבסוף זכה והגיעה הבכורה לידיו כשמכר לו עשו את הבכורה, וזאת מבלי שהוא יעשה מעשה לשם זה שכן כתב רש"י **לפי שהעבדה צנכרותו, אמר יעקב אין רשע זה כדאי שיקריב להקצ"ה**, חזינו מהכא שעכשיו לאחר שהגדיל והיה לאיש הרי שלא דרש לכבוד עצמו, וכדאי מהרבי ר' זושא שאמר על עצמו שאם תינתן לו אפשרות להתחלף עם אברהם אבינו לא יהיה לו עניין בזה, מאחר שבכל מקרה יהיה להשי"ת אברהם אחד וזושא אחד, אלא רק לכבודו ית' היה יעקב דואג וחרד, שאין כדאי וראוי שרשע זה יקריב לו קרבנות לכן רצה יעקב שימכור לו הבכורה.

אלא שרשע זה לא דיבר אליו עוצם הזכייה ולכן לא ראה בזה רק שזה יכול להביא למיתתו, ולכן בז בליבו את הבכורה וימכרנה ליעקב, וכך הגיעה הבכורה ליעקב מבלי שיתכוון כלל לקבלה לעצמו.

וחשבתי בס"ד שלכן נקרא שמו יעקב כי שמו של אדם הוא שורש נשמתו ומהותו, ולמדנו בא שזה כל עיקרו ומגמתו של האיש הישראלי, להתחזק בה' אלוקיו ולנסות להתגבר על היצר, וכמו שמצאנו גם שנקרא שמו ישראל כי שרית עם א' ועם אנשים ותוכל, ושמעתי מהרה"צ ר' מיילעד שליט"א שהקשה בשם הרה"ק רבי לייבל אייגער זי"ע (בספרו אמרי אמת), שלכאורה היה לו לקראתו "מיכל" ע"ש ה"ותוכל" וחזינו מהכא נמי שהעיקר היא ה"שרית" ולא ה"ותוכל" וע"ש זה נקרא שמו בישראל "ישראל" ללמדנו ולהזכירנו שהעיקר הוא המלחמה,

כה זאת תורת הלחימה

ובלמדי האי שתא את פרשת השבוע עם החומש הנפלא 'מקרא מפרש' לפסוק זה נתעורר בי קושיא על אימרה זו שכן לכאורה מדברי הגמרא במסכת חולין (דף צ"ב ע"א) - **כשהוא אומר: כי שרית עם אלהים, הוי אומר: יעקב נעשה סר למלאך**, נראה שאין פירוש 'שרית' שנאבק ונלחם, אלא שנעשה שר, אמנם אחר העיון נתיישב אצלי שהרי לכאורה אי נימא שזה מלשון שררה תיקשי איל זה מתיישב עם המשך הפסוק 'ותוכל ולכן

בכורה זו אשר ניתנה ליוסף, ונימא דאה"נ הבכורה אשר ניתנה ליוסף בוודאי מראובן ניטלה, ואף גם זאת לא דבר חדש הוא אלא כמשמעות תיבת 'נתתי' בלשון עבר והוא ככתוב בדברי הימים שכבר מאז חילל ראובן יצועי יעקב ניטלה הימנו הבכורה וניתנה ליעקב, ולא בא יעקב בכאן אלא לומר ליוסף רום ערכה וגודל מעלתה ולפייסו בכך, וכמ"ש רש"י בפירושו הראשון **לפי שאתה טורח להתעסק צנכרותי ולכן הוא מספר לו הנה אני נתתי לך את הבכורה**, ואל תחשוב שזה דבר של מה בכך, תדע, שכן אני בשביל לזכות בזכיה עצומה כון, נלחמתי בחרבי ובקשתך, בחכמתי ותפילתי, בכדי שאזכה לדבר הגדול הזה, ומעתה בין והתבונן שעל זה צריך לומר ה'ישר כוח' השני שאמר הרבי מויזשניץ כנ"ל.

כג אף חכמתי עמדה לי

ולפירושו שני זה מפרש"י את המשך הפסוק **בחרבי ובקשתי - היא חכמתו ותפלתו**. אפשר רמז בזה שהאופן האיך זכה יעקב בבכורה היה ע"י שהיה חכם עם דעת והוא עפ"י מימרא הידוע מצדיקים על לשון סוגיא דגמ' בב"מ יאוש שלא מדעת, שלהתייאש זה רק שלא מדעת כי מי שיש בו דעת אינו מתייאש לעולם, וזה הוא כוונת רש"י שיעקב לקח את הבכורה מעשו בכוח חכמתו ודעתו שלא התייאש כלל, והיינו עפ"י מה שכתבתי בפרשת תולדות ווארט חזק ששמעתי (והשתא הכא שמעתי מהרה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א שאמרה בשם זקינו אדמו"ר מלעלוב זי"ע) על העניין שכתוב בלידת יעקב שהייתה **ידו אוחזת בעקב עשו**, ומפרש"י **יעקב צל לעכו סיהא ראשון ללידה כלאשון ליצירה, ויפטור את רחמה, ויטול את הבכורה**, שאעפ"י שלכאורה הוא כבר הפסיד בקרב ואין לו עוד שום סיכוי להחזיר את הגלגל אחורה לאחר שכבר נולד עשו, מ"מ כך דרכו של עובד ה' באמת שאינו מתייאש ואינו מניח מהשתדלותו ומאמציו וניסיונו לגבור על הסט"א גם כאשר נראה שכבר אין שום סיכוי,

גודל ערך רום מעלתו, ושררתו ויכולת ממשלתו על היצר, שכן כל סוד כוח הצלחתו של היצר הוא ע"י שמייאש את הדם ומשכיח ממנו שהוא בן המלך.

נדצ"ל ודאי שמשמעות המילה שרית מורה על מאבק ומלחמה, אלא דבא ללמדנו בזה תורת הלהימה האיך הוא, שזה רק ע"י שהלוחם יודע